

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Index Quæstionum Tomi Secundi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

INDEX
QUÆSTIONUM
TOMI SECUNDI.

T RACTATUS de Virtutibus Moralibus & Vitiis eis oppositis.	Pag. 1.
CAP. I. De Prudentia & Vitiis ei oppositis.	4
CAP. II. De Fortitudine & Virtutibus ei annexis, ac Vitiis oppositis.	6
Q. 1. Quid est Fortitudo, & quænam sunt vitia ei op- posita?	ibid.
Q. 2. Quænam sunt Virtutes Fortitudini annexæ, & Vitia his opposita?	7
CAP. III. De Temperantia & Virtutibus ei annexis.	11
Q. 1. Quid est Temperantia?	ibid.
Q. 2. An licet agere ob voluptatem seu delectationem moderatam & per se licitam, eamque propter se ap- petere?	14
Q. 3. Quænam sunt virtutes Temperantiæ annexæ?	16
Sed an mulieres peccant, si se ornent ad placendum viri?	22
APPEND. De Jejunio Ecclesiastico.	23
Q. 1. Quænam ad illud requiruntur?	ibid.
Q. 2. An præceptum jejunii per se obligat sub mortali?	26
An autem mortale sit tempus refectionis notabiliter an- ticipare sine justa causa?	ibid.
	Q. 3.

nam
dvis
ario
i-

EX

I N D D X.

- Q. 3. Quid dicendum de Cænula seu Collatiuncula? 28
 Q. 4. An qui ex justa causa dispensatus est in abſtinentia
 carnis, hoc ipſo liberatur abſtinentiã ab alterã re-
 fectione? 29
 Q. 5. An toties quis peccat mortaliter, quoties die je-
 junii ſumit refectionem iteratam? 30
 Q. 6. An violat jejunium qui extra refectionem conſue-
 tam, & cænulam aliquid bibit, vel comedit? 31
 Q. 7. Quinam excuſantur à Lege jejunii? 33
 CAP. IV. De Virtutibus Juſtitie annexis. 40
 Q. 1. An omne Mendacium eſt intrinſecè malum? 44
 Q. 2. An aliquando licet uti æquivocatione, vel reſtri-
 ctione mentali? 46

T R A C T A T U S de Juſtitia & Jure, Injuriis, & reſtitutione.

- 53
 P A R S I. ibid.
 CAP. I. De Juſtitia. ibid.
 Q. 1. Quid eſt Juſtitia, prout eſt Virtus ſpecialis? ibid.
 Q. 2. Quomodo dividitur Juſtitia? 54
 CAP. II. De Jure. 57
 Q. 1. Quid eſt Jus? ibid.
 Q. 2. Quomodo dividitur Jus? ibid.
 Q. 3. Quænam ſunt ſpecies juris realis? 58
 §. 1. De Dominio. ibid.
 Q. 1. Quid eſt Dominium & quotuplex? ibid.
 Q. 2. Quænam ſubjciuntur Dominio hominis? 59
 Q. 3. Quænam requiruntur ad acquirendam Domi-
 nium? 62
 Q. 4. Quomodo acquiritur Dominium animalium? 64
 Sed cujus eſt fera læſa, vel laqueo capta? 66
 Q. 5. Cujus eſt Theſaurus? ibid.
 Q. 6. Cujus ſunt Lapidicinæ, venæ Metallicæ, Gemmæ,
 Lapilli, &c. 68.
 Q. 7. Quinam ſunt alii ſpeciales modi acquirendi Do-
 minium? 69
 Q. 8.

INDEX

Q. 8. Quinam sunt capaces Domini?	71
Q. 9. An Filius familias habet dominium bonorum quæ dicuntur fortunæ?	72
Q. 10. An servi seu mancipia habent dominium aliquarum rerum?	73
§. II. De Præscriptione.	74
Q. 1. An per Præscriptionem verè acquiritur in foro conscientiæ dominium rei alienæ, absque consensu & culpa prioris Domini?	75
Q. 2. Quænam conditiones requiruntur ad legitimam præscriptionem?	76
Q. 3. An qui bonâ fide accepit aliquid ab auctore malæ fidei, potest illud præscribere?	82
Q. 4. An res omnes præscribi possunt?	84
§. III. De usu-fructu & servitute.	85
Q. 1. Quid est usus?	ibid.
Q. 2. Ad quid tenetur Usuarius?	ibid.
Q. 3. Quid est usufructus?	ibid.
Q. 4. Ad quid tenetur usufructuarius?	86
Q. 5. Quid, & quotuplex est servitus?	87
§. IV. De P. sseffione.	88
PARS II. De Injuriis, & necessariâ restitutione in genere.	91
CAP. I. De injuriâ, seu injustitiâ in genere.	ibid.
Q. 1. Quid est injuriâ?	ibid.
Q. 2. An volenti potest fieri injuria?	ibid.
CAP. II. De natura & necessitate restitutionis.	93
Q. 1. Quid est restitutio?	ibid.
Q. 2. An restitutio actualis necessaria est ad salutem necessitate præcepti?	94
Q. 3. Quando nam peccatum injustæ detentionis continuatur, & multiplicatur?	96
Sed quid si detentor utatur re aliena?	98
CAP. III. De Radice obligationis restituendi.	99
Q. 1. Unde oritur obligatio restituendi?	ibid.
Q. 2. An oritur obligatio restituendi ex damnificatione nullatenus peccaminosâ, v. g. ob inconsiderationem,	
Tom. II.	pp distra

I N D E X.

- distractionem mentis, oblivionem prorsus involun-
 tariam? 100
- Q. 3. An oritur obligatio restituendi ex damnificatione
 veniali? 101
- Q. 4. An oritur obligatio restituendi ex damno dato per
 culpam juridicam in officio, vel extra illud, commis-
 sam? 103
- Q. 5. Ex quâ culpâ juridicâ in contractibus oritur obli-
 gatio restituendi? 107
- Dices, in prædictis legibus depositarius dicitur obligati
 solùm ex dolo, non ex culpâ. 109
- Q. 6. An qui inculpabiliter dixit vel fecit aliquid, ad
 quod Jus nullum habet, & ex quo impendet damnum
 proximo, tenetur ex Justitia illud impedire, vel resti-
 tuere, si non impediat quantum commodè potest? 111
- Q. 7. Quid restitui debet ratione injustæ acceptionis vel
 damnificationis? 112
- Q. 8. An injustus damnificator tenetur insuper aliquid
 solvere pro culpâ in poenam? 116
- Q. 9. An fur vel injustus possessor aut damnificator tene-
 tur restituere rem alienam, si peritura fuisset apud
 Dominum? *ibid.*
- Sed, si rem alienam quæ incendio, vel aliter peritura erat
 apud Dominum auferam, & post elapsum periculum
 non statim restituam, & postea apud me pereat, non
 jam peritura apud Dominum, an teneor ejus pretium
 restituere? 119
- Q. 10. An ratione injuriæ restitutio facienda est juxta
 summam æstimationem, quam res à tempore deten-
 tionis habuit? *ibid.*
- Q. 11. An qui ponit actionem ex quâ damnum obvenit
 alteri, tenetur illud restituere? 122
- Q. 12. An in dubio de damno secuto ex actione mala
 per se damnificativa, est obligatio restituendi? 124
- Q. 13. An qui solo exemplo movit efficaciter alium ad
 damnum inferendum, tenetur damnum ab hoc illa-
 tum resarcire in ejus defectum? 126
- Q. 14.

I N D E X.

- Q. 14. An quis tenetur restituere *damnum irrogatum* per suum mancipium, animal, vel Filium? ibid.
- Q. 15. An qui impedit alterum à consecutione alicujus boni, tenetur ad restitutionem? 128
- Sed** quid si alterius procuratorem, vel tabellarium, litteras aut mandata alterius deferentem ad impetrandum beneficium, vel ad aliquod negotium, detineam prætextu recreationis vel potationis, sciens hanc detentionem nocituram mandatario? 132
- Q. 16. An accepta ob opus malum restitui debent? 133
- Q. 17. An accepta ob opus bonum jam debitum restitui debent? 135
- Q. 18. Quid restitui debet ratione rei acceptæ? 138
- Q. 19. Ad quid tenetur possessor bonæ fidei? ibid.
- Q. 20. An & cui restituenda sunt bona vacantia & derelicta? 141
- Q. 21. An & cui restitui debent bona inventa, & bona ac debita incerta? 142
- Sed** quid, si post applicationem inveniatur Dominus? 145
- Q. 22. An qui habet rem alienam, tenetur ad restitutionem si pereat vel deterior fiat ex casu fortuito? 147
- CAP. IV. De Cooperantibus ad damnum.* 148
- Q. 1. An qui Cooperantur ad damnum alterius, tenentur ad restitutionem? ibid.
- Q. 2. Quid requiritur ut Cooperantes teneantur ad restitutionem? 149
- Sed** quid, si executor consilio aut aliâ simili causâ motus est tantum ad damnum inferendum facilius, confidentius, vel citius? 152
- Q. 3. An omnes cooperantes ad damnum tenentur singuli in solidum? 153
- Q. 4. Quo ordine cooperantes tenentur ad restitutionem? 156
- Q. 5. Quando plures sunt causæ æquæ principales, vel æquæ secundariæ, quæ videantur æqualiter contulisse ad totum damnum, ad quid singulæ tenentur? 160
- Q. 6. Si una causa restituerit, an aliæ obligantur? 161
- Pp 2 Q. 7.

I N D E X.

<i>Q. 7. Quandoenam in particulari singularæ causæ coope- rantes ad damnum, tenentur ad restitutionem?</i>	163
<i>§. I. De Mandante.</i>	164
<i>Sed an qui ratum habet damnum suo nomine factum, tenetur restituere?</i>	166
<i>§. II. De Consulente.</i>	166
<i>§. III. De Consente.</i>	168
<i>§. IV. De Paspone, seu adulate & laudatore.</i>	170
<i>§. V. De Receptore.</i>	171
<i>§. VI. De Participante.</i>	172
<i>§. VII. De Causis Negativis.</i>	173
<i>Sed ad quid tenentur Custodes agrorum, vinearum, sylvarum, si non impediunt damnum, vel non mani- festent damnificatores, ut resarciatur?</i>	175
<i>CAP. IV. De Circumstantiis Restitutionis, & Ordine in eâ servando.</i>	176
<i>Q. 1. Cuiam res debet restitui?</i>	ibid.
<i>Q. 2. Quo tempore fieri debet restitutio?</i>	177
<i>Q. 3. In quo loco & cujus impensis fieri debet restitutio?</i>	178
<i>Q. 4. Cujus periculo fieri debet restitutio?</i>	182
<i>Q. 5. Quo ordine restituendum est?</i>	183
<i>Q. 7. An prius petenti licet prius solvere?</i>	189
<i>Sed si debitor non valens solvere omnibus creditoribus, solverit uni creditori non habenti jus prælationis, an hic tenetur restituere alteri creditori habenti tale jus?</i>	190
<i>Q. 8. An debitor potest solvere totum debitum credi- tori non petenti, si ipse non sit solvendo aliis, qui pa- riter non habent hypothecam nec privilegium?</i>	191
<i>Q. 9. An qui aliquid gratis vel cum onere accipit ab eo, quem scit exinde reddi impotentem ad solvenda de- bita, peccat contra justitiam, & tenetur accepta re- stituere, licet eum ad id non induxerit?</i>	ibid.
<i>CAP. VI. De Causis excusantibus à restitutione, vel ejus dilatione.</i>	192
<i>Q. 1. An remissio creditoris excusat à restitutione?</i>	ibid.
	<i>Q. 2.</i>

INDEX.

- Q. 2.* An cessio bonorum creditoribus facta liberat à re-
stitutione? 194
Q. 3. An ingressus in Relig. liberat à restitutione? 195
Q. 4. An si debitor immemor sui debiti tantum donet
creditori, quantum ei debet, excusatur a restituti-
one? 197
Q. 5. An debitor liberatur à restitutione, si creditori
sui creditoris solvat, quod debet? *ibid.*
Q. 6. An excusatur a restitutione, qui non potest resti-
tuere, nisi per bona superioris vel inferioris ordinis?
198
Q. 7. Quænam sunt causæ justæ differendi restitutionem
vel solutionem debiti? 203
Q. 8. An est obligatio compensandi lucrum cessans &
damnum emergens ex dilatione solutionis, vel resti-
tutionis? 208
**PARS III. De Injuriis in particulari, & necessaria re-
stitutione.** 210
**CAP. I. De Injuriis & damnis in bonis spiritualibus, &
necessaria restitutione.** *ibid.*
Q. 1. An qui injustè læsit alterum in bonis spiritualibus
naturalibus tenetur ad restitutionem? *ibid.*
Q. 2. An qui alterum læsit in bonis supernaturalibus, te-
netur ad aliquam restitutionem? 211
Q. 3. An qui avertit aliquem à Religione, tenetur ad
aliquam restitutionem? 213
**CAP. II. De Injuriis in corpus per homicidium, & muti-
lationem, & necessaria restitutione.** 215
Q. 1. An licet peccatores occidere? 216
 Sed an licet verberare aliquem, ob culpam, quam ad-
misit? *ibid.*
Q. 2. An licet occidere uxorem, vel Filiam in adulterio
deprehensam, vel ipsum adulteram? 217
Q. 3. An licet seipsum occidere, vel mutilare? 218
Q. 4. An licet aliquando occidere innocentem? 221
Q. 5. Nunquamne licet procurare abortum? 222
 Sed num licet ad Matris conservationem ei præbere
pharmacum, quo foetus putetur moriturus? 225
PP 3 Q. 6.

I N D E X.

- Q. 6. An licet injustum aggressorem actualem occidere in vitæ suæ defensionem? 227
 Sed an tenetur ad restitutionem, qui in defensione vitæ alterum occidit, vel mutilavit? 230
- Q. 7. An licet occidere accusatorem, & falsos testes, qui vitam injustè oppugnant? ibid.
- Q. 8. An licet occidere pro defensione pudicitæ, eum qui eam tentat violare? 231
- Q. 9. An licet occidere furem, in defensionem honorum, quæ dicuntur fortunæ? 233
- Q. 10. An licet occidere alium in defensionem honoris & famæ? 236
- Q. 11. An in defensionem alterius licet occidere injustum invasorem, & an ad hoc tenemur? 239
- Q. 12. Quando nam homicidium casuale est peccatum, & obligat ad restitutionem? 241
- Q. 13. An duellum est aliquando licitum? 245
- Q. 14. Quænam sunt pœnæ duelli? 249
- Q. 15. Quid tenetur homicida, vel mutilator restituere? 252
- Q. 16. An occisor, vel mutilator tenetur restituere non solum uxori & liberis, sed etiam aliis, & creditoribus? 255
- Q. 17. An debet aliquid restitui pro vita, membro, cicatrice hominis liberi? 258
- Q. 18. An tenetur ad restitutionem, qui putans occidere Petrum, occidit Paulum, quem invincibiliter putabat esse Petrum? 259
- CAP. III. De Injuriis in corpus proximi per stuprum & adulterium, & de necessaria restitutione. ibid.
- Q. 1. Ad quid tenetur corruptor Virginis? ibid.
 Sed quid, si is qui verâ vel fictâ promissione matrimonii, seduxit aut stupravit, nec potest satisfacere nisi nubendo, habeat votum castitatis aut Religionis? 267
 Quid dicendum de seductore mulieris non Virginis? 269
- Q. 2. Ad quid tenetur, qui sub promissione matrimonii consanguineam violavit? ibid.
- Q. 3.

I N D E X.

- Q. 3. Ad quid tenentur adulteri? 270
 Sed quid, si dubium sit utrum ab ipso adultero, an à
 marito proles sit genita? 273
 Q. 4. Quomodo tenetur adultera damna compensare? 274
**CAP. IV. De Injuriis Contra famam & bonorem per
 judicium temerarium, detractionem, calumniam, &
 contumeliam, & de necessaria restitutione.** 277
 Q. 1. Quale peccatum est judicium temerarium, item
 suspicio ac dubitatio temeraria? *ibid.*
 Sed hic quæri potest utrum dubia sint in meliorem par-
 tem interpretanda? 281
 Q. 2. Quid est detraçtio, contumelia & culumnia? 284.
 Q. 3. An & quando detraçtio, calumnia, & contumelia
 sunt peccata mortalia? 286
 Q. 4. An contumelia & detraçtio differant specie? 295
 Q. 5. An & quando auditor detractoris peccat morta-
 liter? 296
 Q. 6. An audita, lecta, vel alia quælibet referens abs-
 que asseveratione peccat? 300
 Q. 7. An crimen proximi quod publicum est in aliquo
 loco, licet detegere in alio ubi ignoratur, vel in eo-
 dem? 301
 Q. 8. An eum, qui uno aut altero crimine infamis est,
 licet de aliis infamare? 308
 Q. 9. An licet aliquando revelare crimen occultum al-
 terius? 310
 Q. 10. An est mortale detrahere defuncto in re gravi? 313
 Q. 11. An licet se ipsum infamare? *ibid.*
 Q. 12. An licet contumeliam illatam repellere? 315
 Q. 13. An & quomodo restituenda est fama? 316
 Q. 14. An qui crimen falsum alteri imponit, vel verum
 sed occultum injustè detegit, tenetur omnia alia da-
 mna sive in corpore sive in aliis bonis inde secuta re-
 sarcire? 318
 Q. 15. An tenetur ad restitutionem qui falso sed bonâ
 fide

INDEX.

- fide putans crimen esse verum & publicum illud nar-
ravit? 319
- Sed quid si me narrante de aliquo publicè infamato au-
ditores alium intelligant. 321
- Q. 16. An hæres detractoris tenetur ad restitutionem
famæ à defuncto violatæ? ibid.
- Q. 17. Quænam excusant à restitutione famæ? 322
- Q. 18. An in restitutione famæ potest fieri compensa-
tio? 325
- Q. 19. An qui infamiam à se injustè illatam tollere ne-
quit, tenetur pecuniâ compensare? 328
- Q. 20. An honor contumeliâ læsus restitui debet, &
quomodo? 330
- CAP. V. De Injuriis in bonis quæ dicuntur fortuna, &
necessariâ restitutione.* 332
- Q. 1. Quid est furtum, & rapina, quomodo differunt
inter se? 333
- Q. 2. Quomodo dividitur furtum? 335
- Q. 3. Quale peccatum sunt furtum & quævis injusta
damnificatio & rapina? ibid.
- Q. 4. Quænam quantitas requiritur ut furtum, vel quæ-
vis alia damnificatio in rebus externis sint mortalia? 336
- Q. 5. An & quomodo peccatur mortaliter per minuta
furta? 339
- Q. 6. An quando plures uni per levia furta grave dam-
num inferunt, singuli peccant mortaliter, & tenentur
ad restitutionem, licet singuli parum accipiant? 345
- Q. 7. An fur acquirit dominium rei furtivæ? 346
- Q. 8. An licet occultè recipere rem suam apud alium
extantem? 348
- Q. 8. An uti licet occultâ compensatione? 349
- Q. 9. An licet in gravi vel extremâ necessitate aliena
surripere? 354
- Q. 10. Quando nam uxor marito, & maritus uxori in-
juriam infert in bonis, & tenetur ad restitutionem? 357
- Q. 11.

I N D E X.

- Q. 11.** An liberi peccant, & tenentur ad restitutionem, furripiendo bona parentum? 359
Q. 12. An si Filius familias plus cæteris Fratribus pro Patre laboret, & aliquid ultra suam sustentationem ex labore suo ac industria lucretur, potest ex tali lucro pretium operarum suarum subtrahere, Patre inscio? 361
Q. 13. An qui rem furtivam emit, tenetur illam restituere Domino? 362
Q. 14. An qui pascit, vel ligna cædit contra justam prohibitionem tenetur ad restitutionem? 366
Q. 15. An is qui contra prohibitionem venatur, piscatur, vel aucupatur, peccat & tenetur ad restitutionem? 368
Q. 16. An tributa solvi debent ex justitiâ? 370
Q. 17. Quid dicendum de Decimis? 373
Q. 18. An malè distribuens bona vel onera communia, tenetur ad restitutionem? 374
Q. 19. An in dubio utrum res sit aliena, restitui debet? 376
Q. 20. An qui dubitat utrum solverit debitum, tenetur adhuc illud integrè solvere, si certò scire nequeat se solvisse? 380
Q. 21. An est contra justitiam prodere alterius secretum suæ fideicommissum, & obligatio resarciendi damnum inde secutum? 381
Q. 22. An obligatio restituendi bona externa, & resarciendi damna in illis injustè illata à defuncto, transit ad hæredes etiam extraneos? 383

TRACTATUS de Contractibus. 386

PARS I. de Contractibus in genere. *ibid.*

CAP. I. De Natura, divisione, & effectu Contractus. *ibid.*

Q. 1. Quid est Contractus? *ibid.*

Q. 2. Quænam requiruntur ad valorem Contractus? 387.

Q. 3. Quomodo dividuntur Contractus? *ibid.*

Q. 3. Quænam est materia Contractuum? 390.

Pp 5

Q. 4.

I N D E X.

- Q. 4.** An omnis contractus obligat in conscientia? *ibid.*
Q. 5. An qui habuit animum contrahendi, sed cum voluntate expressa non se obligandi, manet obligatus? 392.
Q. 6. An contractus sine solemnitatibus à jure requisitis factus ligat conscientiam? *ibid.*
Q. 7. An contractus invalidus firmatur juramento, & obligat ex justitia? 394.
Q. 8. An & quomodo obligant contractus ad diem, sub modo, ad causam, & ad demonstrationem! 397.
Q. 9. Ad quid obligat contractus alternativus, seu sub disjunctione? 399.
Q. 10. An & quando contractus sub conditione valet, & obligat? 400.
CAP. II. De consensu ad valorem contractus requisito. 404.
Q. 1. Quisnam & qualis consensus requiritur ad valorem contractus? *ibid.*
Q. 2. An consensus ex errore, vel dolo datus contractum invalidat? 406.
Q. 3. An validus ac firmus est contractus ex metu celebratus? 412.
CAP. III. De iis qui contrahere possunt. 418.
Q. 1. Quisnam generatim valide possunt contrahere? *ibid.*
Q. 2. An uxor potest contrahere? 419.
Q. 3. An Filius-familias, pupillus, & minor possunt contrahere? 420.
Q. 4. An Pupillus vel minor tenetur solvere pecuniam, quam sine consensu tutoris, vel curatoris mutuam accepit? 423.
PARS II. De Contractibus in specie. 424.
CAP. I. De Promissione. *ibid.*
Q. 1. Quid est promissio? *ibid.*
Q. 2. Quænam requiruntur, ut promissio valeat & obliget? 425.
Q. 3. An quævis promissio etiam gratuita obligat sub mortali in re gravi? 429.
Q. 4.

I N D E X.

- Q. 4.** Ad quid obligat promissio facti alieni? 437
Q. 5. An promissio facta ob causam turpem, seu opus illicitum obligat? ibid.
Q. 6. Quænam promissiones secundum omnes sunt jure positivo irritæ? 433
Q. 7. Quandonam promissio acceptata, & valida definit obligare? 434
CAP. II. De Donatione. 437
Q. 1. Quid, & quotuplex est Donatio? ibid.
Q. 2. Quinam possunt validè donare? 438
Q. 3. Quæ donationes sunt jure civili invalidæ? 439
Q. 4. An donatio acceptata potest revocari? 441
Q. 5. An donatio facta ad certum finem valeat, si finis ille non præstetur? 443
Q. 6. An dolus vel error circa causam finalem irritat donationem, & promissionem gratuitam? 444
CAP. III. De Mutuo, & usura. 445
Q. 1. Quid est mutuum, seu Mutuatio? ibid.
Q. 2. Quænam sunt obligationes mutuatoris, & mutuatarii? 447
Q. 3. In qua specie & bonitate res mutuata reddi debet? 448
Q. 4. An licet pacisci de reddenda re mutuata in eadem mensurâ, & quantitate, vel pecuniâ in eadem specie physica? 449
Q. 5. An Filius-familias, qui sub patria potestate constitutus mutuam accepit ab alio pecuniam sine consensu patris, tenetur eam restituere post mortem Patris? 450
Q. 6. Quid est usura & quotuplex? 451
Q. 7. An & quo jure usura est prohibita? 453
Q. 8. Quænam propositiones usuræ palliatæ damnatæ sunt? 459
Q. 9. Num saltem licet exigere aliquid ultra sortem divitibus, & iis qui ex pecuniis mutuatis magnum lucrum faciunt, ut sunt Judæi, mercatores, &c. 460
Q. 10. An licet tutoribus auctarium exigere pro pecuniis pupillorum mutuatis, eo quòd per leges cogantur? 461

I N D E X.

- tur eorum bona integra reddere, & simul ex eis lu-
crum facere in commodum eorundem sub pœna
compensationis? 461
- Q. 11. An est usurarium imponere ratione mutui ali-
quod onus seu obligationem novam ultra sortis solu-
tionem? ibid.
- Q. 12. Nunquamne licet in mutuo auctarium exigere?
463
- Q. 13. An hæc in mutuo licita est pactio, ut mutuatari-
us, si ad terminum præstitutum non restituerit, ali-
quid solvat in pœnam suæ moræ? 469
- Q. 14. An licet aliquid ultra sortem exigere ratione pe-
riculi ejusdem sortis? 471
- Q. 15. An lex vel consuetudo Provinciæ est titulus le-
gitimus aliquid ultra sortem exigendi? 476
- Q. 16. An qui pignus pro mutui assècuratione accepit,
tenetur fructus ex illo perceptos computare in dimi-
nutionem sortis, deductis expensis, laboribus ac ope-
ris? 477
- Q. 17. An est usurarium ac illicitum mutuare ob spem
lucri tanquam finem principaliter intentum, licet sine
ullo pacto? 479
- Q. 18. An licet mutuum petere, vel accipere sub usu-
ra? 480
- Q. 19. Quid Usurarius restituere tenetur? 482
- Q. 20. An usura mentalis obligat ad restitutionem? ibid.
- Q. 21. An cooperatores usurarii tenentur ad restitutio-
nem in ejus defectum? 484
- Q. 22. Quænam sunt pœnæ usurariis constitutæ? 485
- CAP. IV. De Deposito, Commodato, Precario & Man-
dato.* 486
- Q. 1. Quid est Deposito? ibid.
- Q. 2. Quænam sunt obligationes depositarii? 487
- Q. 3. Quid sunt Commodatum & Precarium? 490
- Q. 4. Quænam sunt obligationes commodantis & com-
modatarii? ibid.
- Q. 5. An res aliena commodata, deposita, conducta,
&c.

I N D E X.

- &c. debet præferri propriæ, si utraque conservari
nequeat, ut in periculo incendii, naufragii, &c. 493
- Q. 5. Quid est Mandatum? 495
- Q. 7. Quænam sunt obligationes mandatarii, & man-
dantis? ibid.
- Sed quid dicendum de eo, qui absentis & ignorantis ne-
gotium gessit sine mandato? 496
- CAP. V. De Emptione & Venditione.* 497
- Q. 1. Quid est Emptio, & Venditio? ibid.
- An autem cum arrha datur, liceat resilire cum sola illius
jactura? 498
- Q. 2. Quodnam est pretium justum rerum venalium? 499
- Sed quid, si res quædam neque lege, neque ex commu-
ni æstimatione hominum pretia habeant, ejusmodi
sunt gemmæ exquisitæ, aves raræ, tabellæ, statuæ an-
tiquæ, flores, artefacta quædam rara, & similia, quæ
non sunt necessaria? 501
- Q. 3. An licet vendere ultra justum pretium, saltem ex-
traneo, vel emere infra? ibid.
- Q. 4. An qui fraude vel mendacio induxit alium ad e-
mendum majore pretio, quam aliàs emisset, quamvis
non excedente summum, peccat & tenetur ad restitu-
tionem? 503
- Q. 5. An sunt aliquæ causæ, ob quas liceat res pluris ven-
dere, vel minoris emere, quam alioqui valeant? 504
- Q. 6. An licet pluris vendere rem eò quòd sit emptori
valde grata, vel utilis, aut necessaria? 509
- Q. 7. An privatim sciens pretium mercis brevi auctum,
vel imminutum iri, potest justè eam pretio currente
vendere, vel emere, non monito altero contrahente?
ibid.
- Q. 8. An excusatur vendens ultra pretium justum, eò
quòd emptor tale pretium offerat? 511
- Q. 9. Si venditor ignoret valorem mercis suæ, ad quæ
tenetur emptor? 514
- Q. 10. An qui scit in agro alieno latere thesaurum, licet
tè emit agrum pretio communi, ut fiat Dominus the-
sauri? ibid.
- Q. 11.

I N D E X.

- Q. 11. An licet iusto plus vendere ob dilatam solutionem pretii, vel minoris emere ob anticipatam? 513
- Q. 12. An licet credita, Chirographa, & census minoris emere, quam continent, v. g. an jus ad centum nummos solvendos intra annum emi potest numeratis tantum nonaginta? 515
- Q. 13. Ad quid tenetur qui falsam monetam pro verâ ignoranter tradidit? 517
- Q. 14. An licet vendere res defectuosas, vel mixtas? ibid.
- Q. 15. An venditor tenetur aperire vitium ac defectum rei venalis? 519
- Q. 16. Cuiam res vendita perit, vel deterior fit? 523
- Q. 17. An venditor potest fructus & utilitates rei venditæ percipere donec solvatur pretium? 525
- Q. 18. An licet vendere cum pacto retrovenditionis, & emere cum pacto redemptionis? 526
- Q. 19. An qui rem nomine alterius vendit ultra pretium sibi designatum, sed iustum, potest excessum sibi retinere? 529
- Q. 20. Cuiam res debetur, dum fuit duobus successive vendita? 531
- Q. 21. An Monopolia licita sunt? 532
- Q. 22. Quænam vendere non licet? 534
- Sed an peccat mortaliter qui vendit sal, aut alias merces solâ lege civili prohibitas? 535
- Q. 23. Quænam sunt obligationes emptoris, & venditoris? 536
- Q. 24. Quid dicendum de Retractu gentilitio? ibid.
- CAP. VI. De Locatione & Conductione.* 537
- Q. 1. Quid sunt? ibid.
- Q. 2. Quænam sunt obligationes locatoris, & conductoris ad se invicem? 538
- Q. 3. Quænam sunt observanda circa locationem operarum & famulorum? 542
- CAP. VII. De Censu, Emphyteusi, & Feudo.* 546
- Q. 1. Quid & quotuplex est Census? ibid.
- Q. 2a

I N D E X

- Q. 2. An jure naturæ licitus est census consignativus personalis, vel mixtus? 547
- Q. 3. An licitus est utrimque redimibilis? 549
- Q. 4. Quid sunt Emphyteusis & Feudum, & ad quid obligant? 550
- CAP. VIII. De Contractu Societatis.* 551
- Q. 1. Quid est Contractus Societatis? *ibid.*
- Q. 2. Quænam ad justitiam societatis requiruntur? 552
- Q. 3. An licitus est Contractus societatis triplex? 553
- CAP. IX. De Cambio.* 560
- Q. 1. Quid & quotuplex est? *ibid.*
- Q. 2. An in Cambio reali licitum est lucrum? 561
- Q. 3. An licitum est Cambium ad terminum solutionis, seu, ut aiunt, ad nundinas? Sic fit Campsor vel mercator dat hic pecuniam eâ lege, ut illam cum lucro recipiat Francofurti, vel alibi ad proximas nundinas: ita ut plus vel minus exigatur pro cambio, quo magis vel minus remotæ sunt nundinæ? 562
- CAP. X. De Transactione, Affecuratione, Fidejussione, Pignore, & Hypothecâ.* 563
- Q. 1. Quid est Transactio? *ibid.*
- Q. 2. Quid est Affecuratio? *ibid.*
- Q. 3. Quid est fidejussio? 564
- Sed an licet pro fidejussione exigere pretium à debitore? 565
- Q. 4. Quid est Pignus, & Hypothecâ? 566
- Q. 5. Quænam sunt obligationes dantis, & accipientis pignus & hypothecam? 567
- CAP. XI. De Ludo & Sponsionibus.* 569
- Q. 1. Quid est Ludus, & quænam requiruntur ut sit licitus? *ibid.*
- Q. 2. Quinam ludi sunt prohibiti? 572
- Q. 3. Quandonam committitur peccatum mortale in ludo? 573
- Q. 4. Quibus casibus lusor ante omnem sententiam teneatur ad restitutionem? 574
- Q. 5. An qui ludo vetito, seu aleâ, aliquid lucratus est, tene-

I N D E X.

tenetur lucrum restituere, vel qui perdidit solvere?	576
Q. 6. Quid est sponsio, & quid ad ejus justitiam requiritur?	579
<i>CAP. XII. De Ultimis voluntatibus.</i>	580
Q. 1. Quid est Testamentum?	ibid.
Q. 2. An testamentum destitutum solemnitate requisita a Jure Civili validum est in conscientia?	582
Q. 3. Quinam testari non possunt?	584
Q. 4. Quid est Codicillus?	ibid.
Q. 5. Quænam notanda sunt circa Legata?	585
Q. 6. Quid est Fidei-commissum?	587
Q. 7. An valet in foro conscientiæ Fidei-commissum in favorem ejus, qui per leges non potest hæres, vel legatarius institui?	588

